

İnsan - İktisat - İşletme ve Muhasebe¹Reşat KARCIOĞLU²

Geliş Tarihi/ Received	Kabul Tarihi/ Accepted	Yayın Tarihi/ Published
07/09/2020	19/10/2020	23/10/2020

Citation/Atıf: Karcioğlu R., (2020), *İnsan – İktisat - İşletme ve Muhasebe*, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 34(4): Sayfa: 1581-1589, DOI: <https://doi.org/10.16951/atauniibd.791524>

Öz: İnsanoğlunun ilk varoluşundan günümüze kadar her düzeyde ihtiyacını kendisinin karşılaması mümkün değildir. Burada devreye işletme bilimi girmektedir. İşletme toplumun ihtiyacı olan her türlü mal ve hizmeti üreten ve pazarlayan ya da (satan) örgütlenmiş ekonomik bir birimdir. İşletmeler para ile ölçülebilen tüm faaliyetlerin hesabını başta devlet olmak üzere ilgili menfaat guruplarına vermek zorundadır. Hesap verme veya hesaplaşma muhasebe biliminin kendisidir. Hesaplaşma süreci ise insanoğlunun yerleşik hayata geçmesi ile başlamış ve yazının icadını dahi tetiklemiştir. Özetle, insan ihtiyaçları için gerekli kıt kaynakların temini ve kullanımını iktisat bilimini, insan ihtiyaçlarını karşılamak üzere ekonomik birimlerin oluşumu işletme bilimini ve işletmelerin yürüttükleri faaliyetlerin belli dönemler itibariyle hesabının verilmesi de muhasebe bilimini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsan, İktisat, İşletme, Muhasebe

Human, Economics, Business and Accounting

Abstract: It is not possible for human beings to meet their needs at every level from the first existence until today. This is where business science comes into play. A business is an organized economic unit that produces and markets or (sells) all kinds of goods and services needed by the society.

Businesses are obliged to account for all activities that can be measured with money to relevant interest groups, especially to the government. Accountability or reckoning is the science of accounting itself. The reckoning process started with the settled life of human beings and even triggered the invention of writing. In summary, the supply and use of scarce resources required for human needs related to economics, formation of economic units to meet human needs related to business administration and accounting for the activities carried out by the enterprises for certain periods has also brought out the science of accounting.

Key Words: Human, Economics, Business, Accounting

¹Bu çalışma Atatürk Üniversitesi tarafından 5-6 Mart 2020 tarihinde düzenlenen Doğu Anadolu Kariyer Fuarı (DAKAF) 'nda sunulan bildirinin gözden geçirilmiş halidir.

²Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman A.B.D., <https://orcid.org/0000-0002-0903-3816>

EXTENDED SUMMARY

Since the first existence of human beings, sustainable life has made information necessary. That is to say, the first humans developed land, air and sea vehicles by observing and designing the movements of animals that constitute the second of the living world. In addition, human beings focused on growing plants that animals need for their own nutrition and use in their daily life. In short, in the relations of three elements of the living world, human, animal and plant, human has needed information on both himself and the animals and plants he would evaluate. Knowledge is obtained by science. The input of science is reading and listening. The output of science is to write and speak. The wise person is the one who gives weight to reading and listening. Therefore, the proverb "if the word is silver, keeping quiet is gold" is used.

The habitable planet in the universe for now is the earth. In other words, rather than the size of the universe, the space (source) that enables the living (being) of humans, animals and plants is the world. Of course, the sun, which is the center of all the planets in the universe, is vital to the survival of the three living realms. Here, the science of economics (economics) has emerged from the fact that despite reasons such as war, chaos, disasters and diseases (Covid 19 today), the increase in the human population cannot be met with available resources. That is, economics is a science that demonstrates the effective use of scarce resources.

It is not possible for human beings to meet their own needs at every level from the first existence until today. This is where business science comes into play. Business is an organized economic unit that produces all kinds of goods and services needed by the society.

Businesses, on the other hand, have to account for all activities that can be measured with money to the relevant interest groups, especially the state. Accountability or reckoning is the science of accounting itself. The process of reckoning started with the settled life of human beings and even triggered the invention of writing. To sum up, the supply and use of scarce resources required for human needs have created the science of economics, the formation of economic units to meet human needs, the science of business administration, and accounting science for certain periods of operations carried out by enterprises.

Amounts and values reflecting the business events are expressed in numbers in the system or order called accounting. Rapid developments in economic, technical and social life continue to affect accounting. That is to say, it is compulsory for all individuals or businesses that play a role as producers in

social life to establish an account-document-recording scheme (accounting system) appropriate to the importance of their work or the level of the unit. If such an order is not established, the person, business, society and the state will suffer. In accounting, which is an accounting system, a quick and correct answer should be given to the question of how the financial situation of the past, present and future period is at all levels.

Accounting is an "information system" that produces information that explains the formation of an organization's resources, the way these resources are used, the increase and decrease in these resources as a result of the operations of the organization, and the financial situation of the organization and transmits it to the related persons and organizations. Accounting; According to its functions, it can be defined as "it is a science and art that includes recording financial transactions and events in terms of money, classifying, summarizing, reporting and interpreting the results". Managers, business owners and partners, business employees; constitute the internal users of accounting information. Lenders, buyers and sellers, rival businesses, government and society are external users of accounting information.

The procurement and use of scarce resources required for human needs has brought out the science of economics, the formation of economic units to meet human needs, the science of business administration, and accounting science for certain periods of activities carried out by enterprises. Scientific studies on the efficient supply and use of human (human) and economics (wealth) resources will continue to be examined by economics and management science. This is done by the faculties that provide economics and business education. As a result, the concepts of human, economics, business and accounting have emerged to meet each other's needs, respectively.

1. Giriş

İnsanoğlunun ilk varoluşundan itibaren sürdürülebilir yaşam bilgiyi zorunlu kılmıştır. Şöyle ki, ilk insanlar kara, hava ve deniz araçlarını canlı âlemin ikincisini oluşturan hayvanların hareketlerini gözlemleyerek ve tasarlayarak geliştirmiştir. Ayrıca, insanoğlu kendi beslenmesi ve günlük yaşayışında kullanılması amacıyla hayvanların ihtiyaç olan bitkilerin yetiştirilmesine odaklanmıştır. Kısaca, canlı âlemin üç ögesi olan insan, hayvan ve bitki ilişkilerinde insan; hem kendini hem de değerlendireceği hayvan ve bitkilere ait bilgiye ihtiyaç duymuştur. Bilgi ise ilim/bilim ile elde edilmektedir. Bilimin girdisi okumak ve dinlemektir. Bilimin çıktısı ise yazmak ve konuşmaktır. Bilge kişi ise okumaya ve dinlemeye ağırlık verir. Bu yüzden, "söz gümüş ise susmak altındır" atasözü kullanılmaktadır.

Evrende şimdilik yaşanabilir gezegen dünyadır. Bir diğer anlatımla, evrenin büyüklüğünden ziyade canlı âlemi oluşturan insan, hayvan ve bitkilerin yaşayabilmesine (varlık) imkân veren mekân (kaynak) dünyadır. Tabii ki, evrendeki tüm gezegenlerin ötesinde merkez konumunda olan güneş üç canlı âlemin varlığını sürdürmelerinde hayati bir öneme sahiptir. İşte, iktisat (ekonomi) bilimi; savaş, karmaşa, afetler ve hastalıklar (günümüzde Covid 19 vb.) gibi nedenlere rağmen insan nüfusundaki artışın mevcut kaynaklarla karşılanamayacak gerçeğinden ortaya çıkmıştır. Yani, iktisat kıt kaynakların etkin kullanımını ortaya koyan bir bilim dalıdır.

İnsanoğlunun ilk varoluşundan günümüze kadar her düzeyde ihtiyacı kendisinin karşılaması mümkün değildir. Burada devreye işletme bilimi girmektedir. İşletme ise toplumun ihtiyacı olan her türlü mal ve hizmeti üreten örgütlenmiş ekonomik bir birimdir.

İşletmeler ise para ile ölçülebilen tüm faaliyetlerin hesabını başta devlet olmak üzere ilgili menfaat gruplarına vermek zorundadır. Hesap verme veya hesaplaşma ise muhasebe biliminin kendisidir. Hesaplaşma süreci ise insanoğlunun yerleşik hayata geçmesi ile başlamış ve yazının icadını dahi tetiklemiştir. Özetle, insan ihtiyaçları için gerekli kıt kaynakların temini ve kullanımı iktisat bilimini, insan ihtiyaçlarını karşılamak üzere ekonomik birimlerin oluşumu işletme bilimini ve işletmelerin yürüttükleri faaliyetlerin belli dönemler itibariyle hesabının verilmesi de muhasebe bilimini ortaya çıkarmıştır.

2. İktisat

İktisat kavramının özü tasarruf demektir.

İktisat biliminin çok sayıda tarifi vardır. En belirgin olanlardan birisi “İktisat insanlığın üretim ve tüketim faaliyetlerini nasıl düzenlendiğini inceleyen ve ikincisi ise iktisat serveti inceleyen” bilim dalıdır. (Samuelson, 1973, s. 5) Bilim olarak iktisat Adam Smith ile doğmuşsa da, tüketim ve üretimin olduğu yapıda iktisat ilk insan ile daima var olmuştur. Deist bakış ile Âdem- Havva ya da ateist bakış ile Homosapiens-toplayıcı avcı olması nedeniyle- elmayı kopardığında üretim; yediğinde ise tüketim yapmıştır. (Diamond, 2018)

İktisat dar anlamda; tutum, tasarruf, bir evin veya işletmenin harcındaki düzendir. Gelirleri giderlere göre idare etmek ve kazançlardan bir kısmını artırmaya çalışarak her türlü olasılığa karşı elde tutmak faziletidir. Geniş anlamda ise; insanların maddi ve hatta manevi yaşayış gereksinimlerini karşılamak yolundaki çalışmalarını ve başarılarını bir arada gösteren düzen, mal ve hizmetlerin üretim, dağıtım, tedavül ve çoğaltımını konu edilen sosyal bilim dalıdır. (Öner, 1976, s. 94)

İktisat bilimi; mikro, makro ve uluslararası ölçekte gelişmeye devam etmektedir. İktisat bilimi ile ilgili kısa bir bilgi verdikten sonra işletme kavramını inceleyebiliriz.

3. İşletme

İnsanoğlu hayatı boyunca çeşitli ihtiyaçlar ile karşı karşıya kalmış ve tatmin etmenin yollarını aramıştır. İhtiyaçların tamamını karşılayan unsurlar için mal ve hizmet deyimini kullanılmaktadır. Mal ve hizmetlerin tamamını insanın üretmesi beklenemez. Bu nedenle, diğer insanların ürettikleri mal ve hizmetlerden yararlanırlar. Bu ise işletme denilen birim tarafından sağlanır. Böylece, işletme insanların mal ve hizmet ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sermaye, doğal kaynak, işgücü, girişimciden oluşan üretim faktörlerini bilinçli ve sistemli bir şekilde bir araya getirerek işleyen veya işleten ekonomik birimdir. (Sürmen, 2017, s. 17) (Sevilengül, 2007, s. 9) Tanıma göre işletme olabilmek için bağımsızlık, devamlılık, hukuki varlık, borç ve alacak ilişkilerine girme ve risk altına girme unsurlarının bir arada olması gerekir. (Sürmen, 2017, s. 18)

İşletme, ticari olan ve olmayan şeklinde ikiye ayrılır. Şayet işletme yalnızca insan ihtiyaçlarını karşılamak için kurulmuşsa, bu ticari olmayan işletmedir. Dernek, siyasi parti, vakıf vb. bu tür işletmeye örnek verilebilir. Şayet işletme insan ihtiyaçlarına cevap vermenin yanı sıra kâr etmeyi, topluma hizmet etmeyi, hayatını devam ettirmeye (araştırma, plan yapmak gibi) ve toplumsal sorumluluğu (çevreyi kirletmemek, işletmede çalışanların eğitim ve sağlığı ile ilgilenmek vb. gibi) amaç edinmişse bu ticari bir işletmedir. Kişi ihtiyaçlarını karşılayan somut araçlara mal denir. Yani elle tutulan ve gözle görülebilen fiziki değerlerdir. Buna karşılık, bir bedel karşılığında başkalarının ihtiyaçlarını gidermek amacıyla onlara yarayan bir işi yapmaya hizmet denir. Aynı zamanda, hizmet alınıp satılabilen ancak elde tutulmayan bir olgu olarak da tanımlanabilir. Hizmet de ekonomik bir faaliyettir; fakat hizmet mallarda olduğu gibi daima açık bir şekilde görülmez. Genellikle somut mallara karşılık ihtiyaçlara cevap verir. Bu tür hizmete; adalet, güvenlik ve eğitim örnek teşkil etmektedir. Bir işletmenin yönetim, üretim, pazarlama, finans, personel, muhasebe, araştırma ve geliştirme ile halkla ilişkiler gibi görevleri bulunmaktadır. İşletmenin yönetim görevi genel, üretim ve pazarlama görevi temel, finans ve personel görevi kolaylaştırıcı, muhasebe, araştırma ve geliştirme ile halkla ilişkiler görevleri de destekleyici niteliktedir. (Sürmen, 2017, s. 18)

İşletmeler ekonomik çalışma türlerine göre ticaret, sanayi ve hizmet İşletmeleri; üretim faktörlerinin yoğunluk derecesine göre emek yoğun, sermaye (teknoloji) yoğun işletmeler, büyüklüklerine göre büyük, orta boy, küçük işletmeler; üretim araçlarının mülkiyetine göre özel, kamu, karma, vakıf ve yabancı sermayeli işletmeler; hukuki yapılarına göre kişi işletmeleri, kişi şirketleri, sermaye şirketleri, kooperatif ve kamu teşebbüsleri şeklinde sınıflandırılabilir. İşletme (bilimi) kavramı konusunda da kısa bilgi verdikten sonra, hem ekonomik hem de işletmecilik konularını rakamsal olarak saptayan bir araç niteliğinde olan muhasebeyi inceleyebiliriz. (Sürmen, 2017, s. 18-19)

4. Muhasebe

Üretim faktörlerinin mal ve hizmetlere dönüştürülerek tüketicilere veya kullanıcılara iletilmesini sağlayan işletmelerde amaçlara ulaşılması tedarik, üretim, satış gibi işletme fonksiyonlarının yerine getirilmesine bağlıdır. Fiziki üretimi yapmayan hizmet işletmelerinin yanı sıra faaliyet konusu ticaret olan işletmelerde de durum farklı değildir. İşletmelerdeki bu ortak özellik, tüm faaliyetlerin nicel ve niteliksel olarak saptanmasını gerektirir. İşte, işletme olaylarını yansıtan miktar ve değerler muhasebe diye isimlendirilen sistem veya düzen içinde rakamlarla ifade edilir. (Bilginoğlu, 1988, s. 30) Ekonomik, teknik ve sosyal yaşamdaki çok hızlı gelişmeler muhasebeye etkilemeye devam etmektedir. (Peker, 1983, s. 12) Şöyle ki, toplum hayatında üretici olarak rol oynayan bütün kişi veya işletmelerin yaptıkları işin önemine veya birimin düzeyine uygun bir hesap-belge-kayıt düzeni (muhasebe sistemi) kurmaları zorunludur. Böyle bir düzenin kurulmaması durumunda kişi, işletme, toplum ve devlet zarar görür. Bir hesap düzeni olan muhasebede her düzeyde geçmiş, hâlihazır ve gelecekteki belli bir döneme ilişkin mali durumun nasıl olduğu sorusuna çabuk ve doğru cevap verilmelidir. (Karayalçın, 1988, s. 1-2)

Kişi ve aile düzeyinde hesap düzeni; kişi veya ailenin gelir ve giderleri hakkında açık bilgi sahibi olmaları, ihtiyaçların sınırsızlığı, kaynakların sınırlı olması nedeniyle en basit bir basiret tedbiridir. Ekonomik kararların doğru yönde alınabilmesi için ilgililerin her şeyden önce kendi gelir, gider, tasarruf ve yatırım durumlarını gösteren bir hesap düzenine sahip olmaları gerekir. İşletme düzeyinde hesap düzeni, kişi ve aile düzeyindekinden önce zorunluluk arz etmektedir. Toplum düzeyinde hesap düzeni de bir zorunluluk arz etmektedir. Şöyle ki, işletme düzeyinde “Ticari Muhasebe” ve toplum düzeyinde ise “Devlet Muhasebesi” oluşmuştur. (Karayalçın, 1988, s. 2-3)

Muhasebe esas itibarıyla para ile ölçülebilen ve rapor edilebilen bilgilerle ilgilenir. (Paton & Dixon, 1964, s. 4) Muhasebe, yalnızca kayıt etme görevini yerine getirmez, aynı zamanda işletmecilik biliminin tüm faaliyetlerine ilişkin görevleri de yüklenmiştir. Dokümantasyon ve kontrol görevinde muhasebe; tanımlayıcı, analitik ve faydacı eğilimli bir bilim olup, özellikle işletme yönetimine bilgi vermeye ve işletme kontrolü sağlamaya hizmet eder. (Bilginoğlu, 1988, s. 31-32)

Yönetsel görevde muhasebe; muhasebe sürecinde kazanılan bilgilerin yönetim kararlarında kullanılması şeklinde kendini gösterir. (Bilginoğlu, 1988, s. 32) Planlama, örgütlenme, yürütme, koordine etme ve denetlemeden oluşan beş çeşit yönetim faaliyeti ile tedarik, üretim, pazarlama, idari, personel, depolama, yazışma ve muhasebe faaliyetlerinden oluşan yöneticilerin işletme faaliyeti arasında sıkı bir ilişki vardır. Şöyle ki, işletmedeki diğer fonksiyonların neyi, nasıl ve hangi ölçüde başardığını araştıran ve saptayan yönetim faaliyeti işletme denetimi (muhasebe denetimi) olarak ortaya çıkmıştır. (Pekiner, 1984, s. 8)

Hesap verme ve bilgi verme görevinde muhasebeye ise, işletme içi görevler yanında işletme dışı görevlerde düşmektedir. Bunlardan birincisi, her

ülkenin yasalarında yer alan kurallara göre hesap vermeyi sağlamasıdır. (Bilginoğlu, 1988, s. 33)

Toplumunu oluşturan kişiler, uzman kişilerin yanı sıra, muhasebe ile iç içe yaşarlar. Gerçekte, hemen hemen her kişi kendi günlük hayatında muhasebe ile ilgilenir. Muhasebe işletme adına verdiğimiz ekonomik birimler içinde yerini almakta ve işletmenin dili olarak nitelendirilmektedir. İşletmeyi bir insana benzetirsek, muhasebeyi “dolaşım sistemine” ve muhasebeciyi de “doktor” olarak değerlendirmek mümkündür. Gerçekten, insan vücudundaki besinlerin dolaşım sistemi ile vücudun organlarına ulaşması ve bu organlardaki yaşamın sağlanmasına yardımcı olması gibi, işletme içinde çeşitli birimlerde ve birimler arasındaki bilgi akışının (dolaşımının) sağlanması da muhasebe tarafından sağlanmaktadır. (Ergin, 1997, s. 4)

Muhasebenin amacı, işletme yöneticilerinin faaliyetleri ile ilgili karar vermelerine yardımcı olarak finansal bilgileri sağlamaktır. (Ergin, 1997, s. 5)

Muhasebe, bir örgütün kaynaklarının oluşumunu, bu kaynakların kullanılma biçimini, örgütün işlemleri sonucunda bu kaynaklarda meydana gelen artış ve azalışlarını ve örgütün finansal açıdan durumunu açıklayan bilgileri üreten ve bunlarla ilgili kişi ve kuruluşlara ileten bir “bilgi sistemi”dir. (Sevilengül, 2007, s. 9) Muhasebe; fonksiyonlarına göre “mali nitelikteki işlemleri ve olayları para ile ifade edilmiş şekilde kaydetme, sınıflandırma, özetleme, raporlama ve sonuçları yorumlamayı kapsayan bir bilim ve sanattır” şeklinde tanımlanabilir. (Sevilengül, 2007, s. 10) Yöneticiler, işletme sahipleri ve ortaklar, işletme çalışanları; muhasebe bilgisinin iç kullanıcılarını oluşturmaktadır. Kredi verenler, alıcı ve satıcılar, rakip işletmeler, devlet ve toplum ise muhasebe bilgisinin dış kullanıcıları olmaktadır. (Ergin, 1997, s. 7)

Finansal bilgiyi içe dönük üreten finansal muhasebe ve dışa dönük üreten ise maliyet muhasebesidir. Finansal bilgilerin işletme kararlarında kullanılmasında ise yönetim muhasebesi devreye girmektedir. (Sevilengül, 2007, s. 20-21) Daha önce de belirtildiği gibi, işletmedeki diğer fonksiyonların neyi, nasıl ve hangi ölçüde başardığını araştıran ve saptayan yönetim faaliyeti sonucu ortaya çıkan (işletme/muhasebe) denetimidir. (Peker, 1983, s. 7)

Günümüzde ekonomik ve sosyal koşullardaki değişmelerin sonucunda, işletme yönetiminde muhasebe artık, kayıt düzeni olmaktan öteye yalnızca geçmişini belgelemekle kalmayıp, aynı zamanda geleceğe yönelik plan ve stratejilere de ışık tutan yol gösteren bir araç durumuna gelmiştir. Bir diğer ifadeyle, muhasebe geçmişte gerçekleşmiş mali nitelikli olguları belirleyen ve vergi matrahını saptama amacını güden bir kayıt sistemi olmaktan çıkmış, ileriye dönük ortaya çıkacak çeşitli yönetim gereksinimlerine duyarlı bir araç durumuna gelmiştir. (Peker, 1983, s. 4-8)

Muhasebe biliminin ekonomi, bilgisayar, matematik, hukuk ve finans bilimiyle ilişkisi bulunmaktadır. (Ergin, 1997, s. 12) Şöyle ki, muhasebe ekonomi ve işletme bilimi ile iç içe mevcudiyetini devam ettirmekte olup, çalışmamızda ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Günümüzde muhasebe uygulamalarında

bilgisayarlar kullanılmaktadır. Muhasebe, matematik ve özellikle istatistik bilimlerin mantık ve muhakemeye dayalı olmasından yararlanmaktadır. Daha önce de ifade edildiği gibi, muhasebe fonksiyonları hesap verme noktasında belirli kanunlara göre yerine getirilmektedir. Muhasebe ve ekonomi biliminin kesiştiği noktada ise finans bilimi karşımıza çıkmaktadır. (Ergin, 1997, s. 13)

5. Sonuç

İnsan nüfusu ile dünya kaynakları arasında ters bir ilişki bulunduğunu ifade edebiliriz. Zira, insan nüfusu artmasına rağmen kıt olan kaynaklar artmamaktadır. Önemli olan, insan nüfusunun ve diğer canlılar âleminin sağlıklı bir şekilde beslenmesine imkân vermek ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmaktır. Bu ise, kişi, aile, işletme ve devletlere büyük bir sorumluluk yüklemektedir. Şöyle ki, toplumun tüm düzeylerinde (kişi, aile, işletme ve devlet) tasarruf bilincini oluşturarak var olan kıt kaynağı ihtiyaç kadar tüketerek geleceğe bırakmak gerekir. Zaten, iktisat, işletme ve muhasebe biliminin özü var olan ihtiyaç kadar ve dengeli kullanmaktır.

Diğer taraftan, sosyal barış adına toplumda adil ve dengeli bir gelir dağılımına gidilmesi için çaba gösterilmelidir. Yukarıda bahsedilen amaçlara ulaşmak için öncelikle insanın fizyolojik ve biyolojik (maddi) ve psikolojik ve sosyolojik (manevi) ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli tedbirler alınmalıdır. İnsanın maddi ihtiyaçlarını genellikle ticari işletmeler, manevi ihtiyaçlarını ise ticari olmayan (vakıf, dernek vb.) işletmeler karşılamaktadır. Günümüzde, ticari işletmelerin kâr, devamlılık amaçlarının yanı sıra topluma hizmet amacına da ağırlık vermesi gerekir. Şöyle ki, işletmeler ilgililere hesap verirken çevre/ yeşil/ sosyal muhasebeyi de ön plana çıkarması gerekir.

Daha önce de belirtildiği gibi, insan ihtiyaçları için gerekli kıt kaynakların temini ve kullanımı iktisat bilimini, insan ihtiyaçlarının karşılamak üzere ekonomik birimlerin oluşumu işletme bilimini ve işletmelerin yürüttükleri faaliyetlerin belirli dönemler itibarıyla hesabının verilmesi de muhasebe bilimini ortaya çıkarmıştır. İnsan (beşer) ve iktisat (servet) kaynağının etkin bir şekilde temin ve kullanımına yönelik bilimsel çalışmalar iktisat ve işletme bilimince incelenmeye devam edecektir. Bunu da iktisat ve işletme eğitimi veren fakülteler gerçekleştirmektedir.

Sonuç olarak, insan, iktisat, işletme ve muhasebe kavramları sırasıyla birbirinin ihtiyaçlarını karşılamak için ortaya çıkmıştır.

Kaynaklar

- Bilginoğlu, F. (1988). *Muhasebe Organizasyonu*. İstanbul.
- Diamond, J. (2018). *Tüftek, Mikrop, Çelik*. İstanbul : Pegasus Yayınları .
- Ergin, H. (1997). *Muhasebeye Giriş* . Kütahya: Üniversite Kitabevi.
- Karayaalçın, Y. (1988). *Muhasebe Hukuku, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü* . Ankara: Sevinç Matbaası.
- Öner, A. (1976). *İktisadi ve Ticari Deđimler Sözlüğü*. Ankara: Kardeş Matbaası.
- Paton, W. A., & Dixon, R. L. (1964). *Muhasebenin Temeleri*. (M. A. Aysan, Çev.) İstanbul: İşletme İktisadi Enstitüsü Yayını, Duran Ofset.
- Peker, A. (1983). *Modern Yönetim Muhasebesi*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Pekiner, K. (1984). *İşletme Denetimi*. İstanbul: Muhasebe Enstitüsü Yayın No: 37.
- Samuelson, P. (1973). *İktisat*. (D. Demirgil, Çev.) İstanbul: Menteş Kitabevi.
- Sevilengül, O. (2007). *Muhasebe* . Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sürmen, Y. (2017). *Muhasebe 1* . Trabzon: Derya Kitabevi.